

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2020 m. rugsėjo 30 d. Nr. V 2020/(21.27.E-2101)-242-392
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp pareiškėjos ir draudiko buvo sudaryta gyventojų turto draudimo sutartis (draudimo liudijimo (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – Draudimo sutartis), draudimo laikotarpis – nuo 2019 m. balandžio 3 d. iki 2020 m. balandžio 2 d. Draudimo sutartimi pagal Gyventojų turto draudimo taisykles Nr. 060 (įsigaliojo nuo 2017 m. kovo 21 d.) (toliau – Taisyklės) buvo apdraustas pareiškėjai priklausantis butas, esantis adresu: (*duomenys neskelbtini*).

2019 m. balandžio 10 d. pareiškėja draudikui pranešė apie 2019 m. balandžio 9 d. įvykį: dėl iš virš pareiškėjos buto esančio buto prasiskverbusio vandens buvo sugadinta apdrausto buto koridoriaus patalpa (toliau – Įvykis). 2019 m. balandžio 11 d. draudiko atstovė UAB „Smart Claims“ atliko sugadinto turto apžiūrą ir surašė Turto apžiūros aktą (toliau – Akte). Draudiko atstovė Akte nurodė, kad Įvykio metu buvo sugadintos prieškambario lubos ir sienos. Akte nurodyta, kad yra matomos vandens dėmės.

Draudiko atstovė sudarė Turto žalos vertinimo skaičiuotę, joje nurodė, kad Įvykio metu apdraustam turtui padaryta 183,44 Eur žala. Draudikas paprašė, kad virš pareiškėjos buto esančio buto savininkas pateiktų paaiškinimus apie Įvykio aplinkybes. 2019 m. balandžio 11 d. iš virš pareiškėjo buto esančio buto savininko buvo gauta informacija, kad jo civilinė atsakomybė yra drausta AB „Lietuvos draudimas“. Minėtas asmuo draudikui nurodė: „Mums priklausančiame bute vandens išsiliejimas nei iš vandentiekio, nei iš šildymo sistemos nėra įvykęs mažiausiai metus.“

Lietuvos bankui pateiktuose Įvykio aplinkybių paaiškinimuose draudikas nurodė, kad draudiko atstovo atliktos sugadinto turto apžiūros metu buvo nustatyta, kad „užliejimas buvo (buvo matomos vandens žymės)“. Draudiko teigimu, pagal turto pobūdį nėra galimybės nustatyti, kada turto sugadinimai buvo padaryti. Be to, pareiškėja nesivadovavo draudimo sutartims, kaip fiduciarinėms sutartims, taikomu didžiausio pasitikėjimo principu, nes nei prieš sudarant draudimo sutartį, nei po Įvykio draudikui nesuteikė informacijos, ar prieš sudarant Draudimo sutartį dėl iš viršuje esančio buto prasiskverbusio vandens buvo apgadintas apdraustas turtas. Draudikas taip pat nurodė, kad pareiškėja neinformavo, kad iš AB „Lietuvos draudimas“ jau yra gavusi draudimo išmoką ir kad Lietuvos banke jau buvo nagrinėtas tarp pareiškėjos ir nurodytos draudimo įmonės kilęs vartojimo ginčas. Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė, kad pareiškėjai dėl Įvykio buvo išmokėta 93,44 Eur draudimo išmoka, apskaičiuota iš draudiko atstovo nustatytos 183,44 Eur nuostolio sumos išskaičiavus Draudimo sutartyje nurodytą 90 Eur išskaitą.

Kadangi virš pareiškėjos buto esančio buto savininkas draudiką informavo apie jo ir AB „Lietuvos draudimas“ sudaryta draudimo sutartimi teikiamą draudėjo civilinės atsakomybės draudimo apsaugą, draudikas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.1015 straipsnio pagrindu AB „Lietuvos draudimas“ pateikė reikalavimą grąžinti pareiškėjai išmokėtą 93,44 Eur draudimo išmoką.

AB „Lietuvos draudimas“ draudiką 2019 m. gegužės 9 d. raštu informavo, kad, vadovaudamasi Lietuvos banko Priežiūros tarnybos Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamento direktoriaus 2019 m. sausio 23 d. sprendimu Nr. 242-37 „Dėl X. X. ir AB

„Lietuvos draudimas“ ginčo nagrinėjimo“ (toliau – Sprendimas), pareiškėjai pagal pranešimus apie 2017 m. sausio 31 d., 2017 m. gruodžio 14 d., 2017 m. gruodžio 26 d., 2018 m. sausio 16 d. ir 2018 m. gegužės 2 d. įvykius išmokėjo draudimo išmoką, atlyginančią turto sugadinimų remonto išlaidas. AB „Lietuvos draudimas“ nurodė, kad draudiko išmokėtos draudimo išmokos pakako ir koridoriaus patalpos remontui atlikti. AB „Lietuvos draudimas“ pabrėžė, kad, sugretinus draudiko atstovo 2019 m. balandžio 11 d. darytas ir AB „Lietuvos draudimas“ turimas turto sugadinimų nuotraukas, matyti, kad pareiškėja iš AB „Lietuvos draudimas“ gavusi draudimo išmoką, patalpų neremontavo, nuotraukose „yra matomi tie patys identiški defektai“.

2019 m. birželio 6 d. raštu draudikas pareiškėjai pateikė reikalavimą gražinti išmokėtą 93,44 Eur draudimo išmoką. Draudikas rėmėsi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.237 straipsnio 1 dalies nuostata, kad turi būti gražinta tai, kas asmens buvo įgyta be teisinio pagrindo. Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad pareiškėja draudikui gražino 93,44 Eur draudimo išmoką, tačiau su draudiko sprendimu reikalauti sugražinti išmokėtą draudimo išmoką nesutiko.

Pareiškėja 2019 m. rugpjūčio 7 d. raštu draudikui adresuotoje pretenzijoje nurodė, kad „AB „Lietuvos draudimas“ atsiųstos nuotraukos – nekokybiškos, tamsiame fone nesimato užliejimų. Matoma tik tamsuma. Prašau palyginti su mano pateiktomis – nesimato, kokie koridoriaus kampai pavaizduoti, galimai, esantys prie miegamojo ir vonios, nes neužfiksuotas skambutis prie įėjimo durų.“ Pareiškėjos teigimu, draudikas nepagrįstai nurodė, kad išmokėta 93,44 Eur draudimo išmoka visiškai atlygino įvykio metu apgadinto koridoriaus remonto išlaidas. Pareiškėja nurodė, kad iš karto po įvykio draudiko atstovas užfiksavo padarytus sugadinimus, surašė Akta, sugadinimus užfiksavo nuotraukose. „Viskas panaikinama, o paliekama AB „Lietuvos draudimas“ jau beveik tris metus teigiama išvada: užpylimas įvykęs anksčiau, pajuodavimai, pelėsis, ankstesnės dėmės ir t. t.“ Pareiškėja taip pat nurodė, kad įvykio padariniams pašalinti nepakanka 93,44 Eur draudimo išmokos.

Pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką taip pat rėmėsi 2019 m. rugpjūčio 7 d. raštu draudikui adresuotoje pretenzijoje nurodytomis aplinkybėmis. Pareiškėja papildomai nurodė, kad „užpylimas buvo įvykdytas „dėl savavališko šildymo po grindimis pajungimo ir dėl šildymo radiatoriuose spec. įrangos stabdymo ir nutraukimo mano buto radiatoriuose įruošimo.“ Pareiškėja pabrėžė, kad užpylimas buvo tyčinis. Pareiškėja teigė, kad draudikas nepagrįstai vadovavosi AB „Lietuvos draudimas“ pateiktais paaiškinimais ir netaikė Draudimo sutartimi teikiamos draudimo apsaugos.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas nurodė, kad pareiškėjai buvo išmokėta draudimo išmoka, atlyginanti tų pačių sugadinimų, kurių remonto išlaidas jau buvo atlyginusi AB „Lietuvos draudimas“. Draudikas nurodė, kad „pareiškėjai papildomos žalos nepadaryta“, pareiškėja, gavusi 93,44 Eur draudimo išmoką, „nepagrįstai praturtėjo (gavo dvigubą žalos atlyginimą)“. Draudiko nuomone, aplinkybės, kad AB „Lietuvos draudimas“ išmokėta draudimo išmoka atlygino 2019 m. balandžio 11 d. draudiko atstovės atliktos sugadinto turto apžiūros metu užfiksuotų sugadinimų remonto išlaidas, patvirtina pareiškėjos pasirinktos remonto įmonės UAB „Termola“ remonto sąmata. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas konstatavo neturintis pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo atlyginti įvykio metu padarytą žalą.

2020 m. rugsėjo 24 d. ir 25 d. Lietuvos bankui pateiktuose papildomuose paaiškinimuose draudikas nurodė nesiginčijantis, ar įvykio metu buvo apgadintas koridorius, tačiau, draudiko teigimu, AB „Lietuvos draudimas“ išmokėta draudimo išmoka atlygino viso pareiškėjos buto remonto išlaidas. Kadangi koridoriaus patalpos remontas iki įvykio nebuvo atliktas, todėl, draudiko teigimu, gavusi reikalaujamą koridoriaus patalpos remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, pareiškėja gautų dvi draudimo išmokas už tą pačią žalą.

Teiginį, kad AB „Lietuvos draudimas“ išmokėta draudimo išmoka atlygino viso pareiškėjos buto remonto išlaidas, draudikas grindė UAB „Termola“ parengtame Komerciniame pasiūlyme, pagal kurio duomenis buvo apskaičiuota AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai išmokėta draudimo išmoka, nurodyta informacija apie nustatytas remontuojamų buto plotų remonto išlaidas. Draudiko teigimu, UAB „Termola“ parengto Komercinio pasiūlymo duomenis palyginus su draudimo liudijime įtvirtinta informacija apie apdrausto buto plotą, darytina išvada, kad iki įvykio AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai išmokėta draudimo išmoka atlygino viso buto remonto išlaidas. Kadangi pareiškėja iš AB „Lietuvos draudimas“ gavusi draudimo išmoką koridoriaus remonto neatliko, draudikas mano, kad dėl įvykio metu apgadinto koridoriaus pareiškėja nuostolių nepatyrė. Atsižvelgdamas į tai, draudikas

konstatavo neturintis pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo išmokėti papildomą draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko pareiškėjai pateikto reikalavimo gražinti išmokėtą 93,44 Eur draudimo išmoką pagrįstumo ir draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos dydžio.

1. Dėl Įvykio priežasčių vertinimo, atsižvelgiant į Sprendime nurodytas aplinkybes

Lietuvos bankas įvertino draudiko atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodytas aplinkybes, taip pat Sprendime išdėstyta informaciją apie AB „Lietuvos draudimas“ administruotus įvykius, kilusius dėl vertikalaus nuotekų vamzdžio jungties nesandarumo ir dėl to į pareiškėjos butą prasiskverbusio vandens. Lietuvos bankas nustatė, kad draudikas po Įvykio netyrė nuotekų vamzdžio jungties nesandarumo priežasčių, nors tai svarbu, siekiant nustatyti, ar Įvykio požymiai atitinka Taisyklių 54.1 papunktyje nurodyto draudžiamojo įvykio sąlygas.

2019 m. balandžio 11 d. iš virš pareiškėjos buto esančio buto savininko draudiko gauto rašto (toliau – 2019 m. balandžio 11 d. raštas) duomenys patvirtina, kad draudikui buvo žinoma, kad šio asmens civilinė atsakomybė buvo apdrausta AB „Lietuvos draudimas“. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad draudikas nepagrįstai teigia, jog pareiškėja jam nesuteikė informacijos apie ankstesnius AB „Lietuvos draudimas“ administruotus įvykius, todėl draudikas negalėjo nustatyti, ar Įvykis atitinka Taisyklių 54.1 papunktyje nurodytą draudžiamąjį įvykį. Be to, draudikas Lietuvos bankui nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių, kad pareiškėjos buvo teirautasi apie iki Įvykio buvusius draudžiamuosius įvykius ir pareiškėjai išmokėtas draudimo išmokas. Atsižvelgiant į tai, negalima teigti, kad pareiškėja tyčia nesuteikė prašomos informacijos ir klaidino draudiką.

Be to, virš pareiškėjos buto esančio buto savininkas draudiką 2019 m. balandžio 11 d. raštu ne tik informavo apie jo ir AB „Lietuvos draudimas“ sudarytos draudimo sutarties pagrindu taikomą draudėjo civilinės atsakomybės draudimo apsaugą, tačiau taip pat nurodė iki Įvykio buvusius (daugiau nei prieš metus iki Įvykio) „vandens išsiliejimus“. Taigi, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (toliau – Draudimo įstatymas) 98 straipsnio 3 dalies 2 punkto ir 7 dalies nuostatomis, įpareigojančiomis draudiką patikrinti visą jam prieinamą informaciją ir įrodyti su draudžiamojo įvykio fakto patvirtinimu susijusias reikšmingas aplinkybes, draudikas privalėjo ištirti Sprendime nurodytą informaciją, susijusią su nuotekų vamzdžio būkle (t. y. ištirti, ar nuotekų vamzdžio jungties nesandarumai iki Įvykio buvo pašalinti, ar drėgmė į apdrausto buto koridorių prasiskverbė dėl nuotekų vamzdžio avarijos ir kt.), nes draudikui 2019 m. balandžio 11 d. rašte nurodytų duomenų pagrindu galėjo būti žinoma apie Sprendimą.

Draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalyje nustatytas įpareigojimas draudikui nustatyti draudžiamojo įvykio faktą ir pasekmes, lemia draudiko pareigą žalos administravimo procese pasitelkti kompetentingus darbuotojus, galinčius sugadinto turto apžiūros metu įvertinti, ar užfiksuoti sugadinimai buvo padaryti draudimo apsaugos galiojimo metu ir ar jie atitinka draudžiamojo įvykio požymius. Atkreiptinas dėmesys, kad draudikas nepagrįstai teigė, kad 2019 m. balandžio 11 d. draudiko atstovės atliktos koridoriaus sugadinimų apžiūros metu negalėjo būti nustatyta, ar šie sugadinimai galėjo būti padaryti dar iki Įvykio. Be to, Akte nebuvo nurodyta, kad užfiksuoti koridoriaus sugadinimai buvo padaryti iki įsigaliojant Draudimo sutartimi teikiama draudimo apsaugai (t. y. kad užfiksuotos drėgmės dėmės pagal pobūdį turėjo atsirasti daug anksčiau, dar iki Įvykio), taip pat nebuvo nurodyta, kad užfiksuotos drėgmės dėmės atsirado dėl tęstinio, laipsniško drėgmės poveikio (t. y. Taisyklių 76.1.13 papunktyje nurodyto nedraudžiamojo įvykio požymių). Remiantis draudiko įgalioto žalos vertintojo nurodytais duomenimis, negalima teigti, kad sugadinto 2019 m. balandžio 11 d. turto apžiūros metu buvo nustatyta, kad defektai negalėjo atsirasti Įvykio metu. Tai, kad draudiko atstovo atliktos apžiūros pagrindu draudikui nekilo abejonių, jog užfiksuotų koridoriaus defektų atsiradimo laikotarpis patenka į Draudimo sutartimi teikiamos draudimo

apsaugos terminą, patvirtina faktas, kad draudikas pareiškėjai buvo išmokėjęs draudimo išmoką, atlyginančią koridoriaus sugadinimų remonto išlaidas.

Kadangi Lietuvos bankui pateikti įrodymai ir jų vertinimas nepagrindė draudiko atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodytų aplinkybių, Lietuvos bankas, remdamasis Taisyklių 46 punktu, 2020 m. rugsėjo 24 d. raštu draudikui pasiūlė pakartotinai apsvarstyti galimybę taikiai užbaigti tą vartojimo ginčo dalį, kurioje pareiškėja reikalavo, kad draudikas dėl apgadinto koridoriaus patirtą žalą laikytų draudžiamuoju įvykiu (t. y. pareiškėjai išmokėtų draudimo išmoką, atlyginančią koridoriaus remonto). Taisyklių 46 punkte nustatyta, kad Lietuvos bankas imasi priemonių vartotojui ir finansų rinkos dalyviui sutaukyti ir siūlo vartojimo ginčą išspręsti taikiai, jeigu, Lietuvos banko nuomone, dėl konkrečių ginčo nagrinėjimo metu paaiškėjusių aplinkybių taikus susitarimas įmanomas.

Įvertinęs Lietuvos banko argumentus, draudikas 2020 m. rugsėjo 24 d. raštu Lietuvos banką informavo neginčijantis, kad įvykio metu padarytas koridoriaus patalpos „apliejimas buvo pasikartojantis“. Tačiau draudikas nurodė, kad pareiga išmokėti koridoriaus remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką nekyla todėl, kad dėl apgadinto koridoriaus patirtą nuostolį pirmiau atlygino AB „Lietuvos draudimas“. Remiantis nurodytomis aplinkybėmis, darytina išvada, kad draudikas sutiko, kad Akte nurodyta žala koridoriui buvo padaryta įvykio metu ir kad dėl nepašalintos nuotekų vamzdžio jungties koridorius galėjo būti užlietas pakartotinai.

Šiame kontekste svarbu pažymėti, kad pareiškėjos nurodytos aplinkybės, jog įvykio metu koridoriaus patalpa buvo sugadinta dėl virš pareiškėjos buto esančiame bute „savavališkai įrengtos šildymo įrangos“, draudiko 2020 m. rugsėjo 24 d. raštu nebuvo patvirtintos. Nors pareiškėja, teikdama draudikui reikalavimą atlyginti koridoriaus remonto išlaidas, rėmėsi „savavališko šildymo įrangos“ įrengimo aplinkybėmis, tačiau Lietuvos bankui nepateikė jokių šiuos savo teiginius pagrindžiančių įrodymų. Vis dėl to pareiškėjos nurodytų įvykio priežasčių po Lietuvos banko 2020 m. rugsėjo 24 d. raštu pateikto siūlymo dėl galimybės vartojimo ginčą užbaigti taikiai draudikui pripažinus, kad įvykis atitinka draudžiamą įvykio sąlygas, vertinimas nėra teisiškai reikšmingas ir dėl jo nebus plačiau pasisakoma. Vertinant pareiškėjos reikalavimą atlyginti koridoriaus remonto išlaidas pagrįstumą, svarbu įvertinti draudiko argumentus, kad pareiškėja įvykio metu nuostolio nepatyrė, nes viso koridoriaus (įskaitant ir įvykio metu sugadintus koridoriaus plotus) remonto išlaidas jau atlygino AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai išmokėta draudimo išmoka.

2. Dėl Akte užfiksuotų koridoriaus patalpos sugadinimų atitikties sugadinimams, dėl kurių AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai išmokėjo draudimo išmoką

Pažymėtina, kad draudikas įvykio metu ir iki įvykio padarytų koridoriaus sugadinimų (kurių remonto išlaidas atlyginanti draudimo išmoka buvo išmokėta AB „Lietuvos draudimas“) sutapimo faktą grindė AB „Lietuvos draudimas“ iki įvykio užfiksuotų ir nesuremontuotų koridoriaus patalpos sugadinimų nuotraukomis ir draudiko atstovės 2019 m. balandžio 11 d. apžiūros metu darytomis kambario sugadinimų nuotraukomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos bankas nėra įgaliotas atlikti nuotraukų ekspertizų ir negali nustatyti, ar AB „Lietuvos draudimas“ ir draudiko atstovės darytose nuotraukose užfiksuotų koridoriaus sugadinimų mastas sutampa. Draudikas nepateikė objektyvių įrodymų (pvz., nuotraukose užfiksuotų duomenų ekspertinio vertinimo), neginčijamai patvirtinančių, kada buvo darytos koridoriaus nuotraukos, nuotraukose užfiksuotus defektus, jų atsiradimo priežastis ir pobūdį. Lietuvos bankas pagal pateiktas nuotraukas nėra kompetentingas spręsti, ar įvykio metu padarytos žalos ir žalos, kurią atlyginanti draudimo išmoka buvo išmokėta AB „Lietuvos draudimas“, mastas skiriasi, ar įvykio metu buvo padaryta daugiau nuostolių (t. y. iš draudiko pateiktų nuotraukų nustatyti, kad remontuojant per įvykį apgadintą koridorių būtų atlikta daugiau remonto darbų, kad būtų panaudota daugiau statybinių medžiagų, kad sutampa remonto darbų trukmė ir turi būti taikomi tokie patys darbo valandų įkainiai ir kt.).

Be to, iš Lietuvos bankui pateiktų nuotraukų kopijų nėra galimybės nustatyti, kad iki įvykio padaryti koridoriaus patalpos sugadinimai sutapo su draudiko atstovo atliktos apžiūros metu darytose nuotraukose užfiksuotais kambario sugadinimais. Draudiko kartu su atsiliepimu pateikto 6 priedo 3 nuotraukoje, kuri buvo daryta draudiko atstovės, yra aiškiai matomi draudiko nurodyti koridoriaus lubų ir sienų sugadinimai (draudiko atstovės užfiksuotos drėgmės dėmės). Tai, kad drėgmės dėmės buvo užfiksuotos koridoriaus lubose ir sienose, taip pat buvo nurodyta per 2019 m. balandžio 11 d. draudiko atstovės atliktą koridoriaus sugadinimų apžiūrą. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudiko pateiktos

nuotraukos, kuriose matomos drėgmės dėmės ant koridoriaus lubų ir sienų, pagrindžia Akte nurodytas aplinkybes. Tačiau draudiko kartu su atsiliepiamu pateikto 6 priedo 3 nuotraukoje, kuri, draudiko teigimu, buvo daryta AB „Lietuvos draudimas“, nėra matomos draudiko atstovo apžiūros metu užfiksuotos koridoriaus lubų ir sienų drėgmės dėmės (t. y., skirtingai, nei iš draudiko atstovo pateiktų nuotraukų kopijų, iš draudiko nurodytų AB „Lietuvos draudimas“ darytų nuotraukų kopijų nėra galimybės nustatyti iš virš pareiškėjos buto esančio buto prasiskverbusios drėgmės požymių).

Nors draudikas teigė, kad AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai išmokėta draudimo išmoka atlygino visos koridoriaus patalpos remonto išlaidas (t. y. net ir tų koridoriaus plotų, kurie nebuvo sugadinti AB „Lietuvos draudimas“ administruotų įvykių metu, remonto išlaidas), tačiau draudikas nepateikė UAB „Termola“ rašytinių paaiškinimų apie Komerciniame pasiūlyme nurodytą buto remonto mastą (t. y. nepateikė duomenų, patvirtinančių, kad UAB „Termola“ parengtame Komerciniame pasiūlyme buvo nurodytos viso buto remonto išlaidos). Pažymėtina, kad draudikas Lietuvos bankui tik pateikė 2019 m. vasario 15 d. UAB „Termola“ parengto Komercinio pasiūlymo kopiją, tačiau nepateikė šios remonto įmonės įrodymais pagrįstų paaiškinimų, patvirtinančių, kad minėtame Komerciniame pasiūlyme buvo nurodytos draudiko atstovės užfiksuotų koridoriaus sugadinimų remonto išlaidos. Darytina išvada, kad draudikas UAB „Termola“ pateiktais įrodymais nepagrindė, kad Komerciniame pasiūlyme (pagal kurio duomenis AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai išmokėjo draudimo išmoką) buvo nurodytos viso buto remonto išlaidos, įskaitant ir tų pačių koridoriaus plotų, kurie turėtų būti remontuojami dėl įvykio metu padarytų sugadinimų, remonto išlaidas.

Pateiktame atsiliepime draudikas nurodė, kad UAB „Termola“ parengto Komercinio pasiūlymo duomenys patvirtina, kad į remonto išlaidas, kurias atlyginanti draudimo išmoka buvo išmokėta AB „Lietuvos draudimas“, buvo įskaičiuotos tų koridoriaus plotų, kurie buvo sugadinti įvykio metu, išlaidos. Tačiau iš UAB „Termola“ parengto Komercinio pasiūlymo duomenų negalima nustatyti, kad minėta remonto įmonė apskaičiavo būtent tų pačių koridoriaus plotų, kurie buvo sugadinti įvykio metu, remonto išlaidas. Svarbu pažymėti, kad pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką ir draudikui pateiktose pretenzijose nurodė, kad įvykio metu buvo sugadinti kiti koridoriaus plotai, palyginti su tais, kurių remonto išlaidas atlyginanti draudimo išmoka buvo išmokėta AB „Lietuvos draudimas“. Kadangi draudikas Lietuvos bankui nepateikė UAB „Termola“ rašytiniais įrodymais pagrįstų paaiškinimų, patvirtinančių, kad minėta remonto įmonė apskaičiavo tų pačių koridoriaus plotų, kurie buvo sugadinti įvykio metu, remonto išlaidas, draudiko teiginiai dėl remontuotinių koridoriaus plotų sutapimo laikytini neįrodytais.

Nors draudikas teigė, kad draudimo liudijime nurodytas apdrausto buto plotas patvirtina, kad pagal UAB „Termola“ parengtame Komerciniame pasiūlyme nurodytus remontuotinius koridoriaus lubų ir sienų plotus pareiškėjai iki įvykio buvo išmokėta įvykio metu padarytų koridoriaus sugadinimų remonto išlaidas atlyginanti draudimo išmoka, tačiau šie draudiko teiginiai yra vertintini kritiškai. Visų pirma Draudimo liudijime nėra detalizuoti apdrausto buto patalpų (įskaitant ir koridorių) plotai. Be to, nors UAB „Termola“ pateiktame Komerciniame pasiūlyme yra nurodyti koridoriaus lubų senų dažų šalinimo, gruntavimo, glaistymo, dažymo, senų tapetų šalinimo, sienų gruntavimo, glaistymo, šveitimo ir kt. plotai bei jų remonto kainos, tačiau Lietuvos bankui nepateikta UAB „Termola“ rašytinių paaiškinimų apie Komerciniame pasiūlyme nurodytų remontuotinių koridoriaus patalpos plotų sutapimą su įvykio metu sugadintais koridoriaus sienų ir lubų plotais. Todėl šie duomenys negali patvirtinti, kad pagal Komercinio pasiūlymo duomenis pareiškėjai AB „Lietuvos draudimas“ išmokėta draudimo išmoka visiškai atlygino įvykio metu padarytų koridoriaus sugadinimų remonto išlaidas.

Kadangi draudikas Lietuvos bankui nepateikė UAB „Termola“ paaiškinimų apie Komerciniame pasiūlyme nurodytą koridoriaus remonto darbų mastą (t. y. nepateikė paaiškinimų apie remontuojamus plotus, jų sutapimą su Akte nurodyta remontuojamų kambario plotų apimtimi ir pan.), todėl draudiko teiginiai, jog Komerciniame pasiūlyme buvo apskaičiuotos viso koridoriaus remonto išlaidos, yra vertintini draudiko Lietuvos bankui pateiktų duomenų ir Lietuvos banko turimų įrodymų kontekste. Vertinant draudiko teiginius, yra reikšmingi faktiniai duomenys apie AB „Lietuvos draudimas“ Sprendime nurodytų rekomendacijų įgyvendinimą, nes minėta draudimo įmonė Sprendime nurodytų rekomendacijų pagrindu pareiškėjai išmokėdama draudimo išmoką vadovavosi UAB „Termola“ parengtu Komerciniu pasiūlymu.

AB „Lietuvos draudimas“, informuodama Lietuvos banką apie Sprendime nurodytos

rekomendacijos įgyvendinimą, Lietuvos bankui pateikė pareiškėjos ir draudiko 2019 m. vasario 19 d. sudaryto Susitarimo (Taikos sutarties) (toliau – Susitarimas) kopiją. Susitarimo 2.1.2 papunktyje nurodyta, kad šalių sutarta išmokamos draudimo išmokos suma buvo apskaičiuota pagal UAB „Termola“ sudarytą remonto darbų sąmatą, kuri „apima visus 2017 m. sausio 31 d., 2017 m. lapkričio 5 d., 2017 m. gruodžio 14 d., 2017 m. gruodžio 26 d., 2018 m. sausio 16 d. ir 2018 m. gegužės 2 d. įvykių metu galimai **atsiradusius defektus**“ buto virtuvėje, vonioje, tualete, didžiajame ir mažajame kambariuose. Todėl, skirtingai, nei tegia draudikas, Susitarimo duomenys negali pagrįsti, kad UAB „Termola“ pateiktame Komerciniame pasiūlyme buvo nurodytos viso buto remonto išlaidos, įskaičiuojant ir dėl minėtų įvykių nesugadintų buto plotų remonto darbus. Susitarime nėra nurodyta, kad AB „Lietuvos draudimas“, vykdydama Sprendime nurodytas rekomendacijas, priėmė sprendimą išmokėti viso pareiškėjos buto remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką. Priešingai, Susitarimo duomenys suteikia pagrindą konstatuoti, kad UAB „Termola“ apskaičiavo tik AB „Lietuvos draudimas“ administruoto draudžiamojo įvykių metu nustatytų koridoriaus defektų (tik konkrečių draudžiamojo įvykių metu padarytų koridoriaus patalpos sugadinimų) remonto išlaidas. Susitarimo duomenys nesuteikia pagrindo teigti, kad UAB „Termola“ nustatė didesnę remonto darbų mastą, nei tą, kuris būtinas Susitarime išvardytų įvykių metu sugadintoms patalpoms suremontuoti.

Be to, svarbu pažymėti, kad AB „Lietuvos draudimas“ draudikui 2019 m. gegužės 9 d. raštu pateikė paaiškinimus apie Sprendime nurodytą rekomendaciją įgyvendinimą. AB „Lietuvos draudimas“ minėtame rašte nurodė, kad pagal UAB „Termola“ nustatytas remonto išlaidas buvo apskaičiuota draudimo išmoka, kompensuojanti „viso pareiškėjos buto (t. y. virtuvės, 2 kambarių, koridoriaus, vonios, tualetų) apdailos keitimą ir atnaujinimą“. Tačiau iš AB „Lietuvos draudimas“ 2019 m. gegužės 9 d. rašte nurodytų aplinkybių sprendina, kad minėta draudimo įmonė, teigdama, kad UAB „Termola“ apskaičiavo viso buto remonto išlaidas, draudikui tik nurodė šių išlaidų dydį ir paaiškino, kad „viso buto remonto išlaidos“ apima ne vienos patalpos, o visų buto patalpų: „virtuvės, 2 kambarių, koridoriaus, vonios, tualetų“ patalpas. 2019 m. gegužės 9 d. AB „Lietuvos draudimas“ rašte nebuvo jokių duomenų, kad išmokėta draudimo išmoka atlygino ne tik draudžiamųjų įvykių metu padarytų defektų, tačiau ir nesugadintų buto patalpų plotų remonto išlaidas. Be to, draudikas Lietuvos bankui nepateikė jokių AB „Lietuvos draudimas“ įrodymais pagrįstų paaiškinimų, patvirtinančių draudiko teiginius, kad po Sprendimo priėmimo pareiškėjai buvo išmokėta viso buto remonto (įskaitant ir draudžiamųjų įvykių metu nepadarytus defektus) remonto išlaidas atlyginanti draudimo išmoka.

Nagrinėjamu atveju draudikas tik pateikė 2019 m. birželio 3 d. draudiko Žalų regresų grupės vadovo teisininko ir AB „Lietuvos draudimas“ žalų eksperto elektroninio susirašinėjimo, kurio metu draudiko ekspertui buvo persiųstos, AB „Lietuvos draudimas“ teigimu, 2018 m. vasario 15 d. darytos sugadinto buto nuotraukos, duomenis. Draudikas nurodė, kad „nuotraukose aiškiai matosi, kad patalpose nėra atliktas joks remontas (tie patys tapetai / sienų dažai matomi tiek AB „Lietuvos draudimas“ nuotraukose, tiek ADB „Gjensidige“ nuotraukose)“. Todėl, vadovaujantis šiais draudiko nurodytais duomenimis, darytina išvada, kad, draudiko teigimu, įvykių metu koridoriui padarytų sugadinimų sutapimą su koridoriaus defektais, kurių remonto išlaidas atlyginanti draudimo išmoka buvo išmokėta AB „Lietuvos draudimas“, pagrindžia faktas, kad, gavus AB „Lietuvos draudimas“ draudimo išmoką už viso buto (t. y. AB „Lietuvos draudimas“ 2019 m. gegužės 9 d. rašte nurodytų patalpų: „virtuvės, 2 kambarių, koridoriaus, vonios, tualetų“) sugadinimus, remontas nebuvo atliktas.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju nėra šalių ginčo, kad gavus AB „Lietuvos draudimas“ draudimo išmoką viso buto remontas nebuvo atliktas. Minėtas aplinkybes pagrindžia ir 2020 m. vasario 25 d. UAB „Termola“ direktoriaus draudikui pateikta informacija, kad buvo suremontuotas tik vonios kambarys ir virtuvė. Tačiau, vertinant, ar įvykių metu buvo padaryti identiški defektams, kurių remonto išlaidas atlyginanti draudimo išmoka buvo išmokėta AB „Lietuvos draudimas“, sugadinimai, yra reikšmingas ne faktas, kad nebuvo atliktas viso buto patalpų remontas (pagal Komerciniame pasiūlyme nurodytą remonto darbų mastą), o svarbūs draudiko surinkti neginčijami įrodymai, kad įvykių metu buvo sugadintas tas pats koridoriaus plotas, kuris buvo sugadintas ir draudžiamojo įvykių, dėl kurio AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai išmokėjo draudimo išmoką, metu.

Kaip minėta, Susitarimo duomenys negali pagrįsti draudiko teiginių, kad AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai išmokėta draudimo išmoka atlygino viso buto remonto išlaidas. Be to, draudiko 2020 m. rugsėjo 25 d. rašte Lietuvos bankui pateikti paaiškinimai, kad AB „Lietuvos

draudimas" 2018 m. vasario 15 d. darytos nuotraukos patvirtina, kad iki įvykio nebuvo atliktas viso buto remontas, taip pat negali patvirtinti, kad įvykio metu buvo sugadintas tas pats koridoriaus plotas, kurio remonto išlaidos buvo nurodytos UAB „Termola“ pateiktame Komerciniame pasiūlyme. Todėl, remiantis Lietuvos banko nustatytais aplinkybėmis, darytina išvada, kad draudiko pateikti įrodymai negali pagrįsti draudiko teiginių, kad iki įvykio AB „Lietuvos draudimas“ užfiksuoti koridoriaus sugadinimai visiškai sutapo su draudiko atstovės 2019 m. balandžio 11 d. atliktos apžiūros metu užfiksuotais koridoriaus defektais ir kad šie įrodymai pagrindžia, kad abiejų įvykių metu padaryti nuostoliai sutampa.

Kaip minėta, Lietuvos bankas iš draudiko pateiktų 2020 m. sausio 20 d. draudiko atstovės apžiūros metu darytų nuotraukų nėra kompetentingas spręsti, ar įvykio metu padaryti koridoriaus sugadinimai (drėgmės paveiktas patalpos plotas) sutampa su Komerciniame pasiūlyme nurodytais sugadinimais. Kadangi Lietuvos bankui nebuvo pateikta objektyvių įrodymų, patvirtinančių, kad įvykio metu buvo sugadinti būtent tie patys koridoriaus plotai, kurių remonto išlaidos nurodytos Komerciniame pasiūlyme, todėl, negavus UAB „Termola“ įrodymais pagrįstų paaiškinimų, kad koridoriaus remonto darbų mastas sutampa, draudiko argumentai, kad AB „Lietuvos draudimas“ jau atlygino tas pačias koridoriaus remonto išlaidas, laikytini neįrodytais.

Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Lietuvos bankui nebuvo pateikta įrodymų, pagrindžiančių, kad visiškai sutampa UAB „Termola“ parengtame Komerciniame pasiūlyme nurodytų ir įvykio metu padarytų koridoriaus sugadinimų remonto darbų mastas ir pobūdis. Draudikas nepateikė ir kitų įrodymų (pvz., UAB „Termola“ ir AB „Lietuvos draudimas“ paaiškinimais ir faktiniais duomenimis pagrįsto draudiko atstovės užfiksuotų koridoriaus patalpos apgadinimų išsamaus ekspertinio vertinimo), neginčijamai patvirtinančių, kad iki įvykio padaryti koridoriaus sugadinimai (kurių remonto išlaidas atlygino AB „Lietuvos draudimas“ išmokėta draudimo išmoka) ir defektų remonto darbų mastas visiškai sutapo su įvykio metu padarytais nuostoliais.

Remiantis Lietuvos banko nustatytais aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad draudikas įrodymais nepagrindė koridoriaus sugadinimų, kurių remonto išlaidas atlygino AB „Lietuvos draudimas“ išmokėta draudimo išmoka, ir draudiko atstovės po įvykio Akte užfiksuotų koridoriaus sugadinimų sutapimo, darytina išvada, kad draudikui kyla pareiga pareiškėjai išmokėti koridoriaus remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką.

3. Dėl draudimo išmokos, atlyginančios koridoriaus patalpos remonto išlaidas, dydžio

Pareiškėja teigė, kad draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos nepakanka koridoriaus būklei, buvusiai iki įvykio, atkurti.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas, apskaičiuodamas pareiškėjai išmokėtą 93,44 Eur draudimo išmoką (kurią vėliau buvo pareikalauta gražinti), rėmėsi draudiko atstovės sudarytos Turto žalos įvertinimo skaičiuotės (toliau – Skaičiuotė) duomenimis. Skaičiuotėje nurodyta, kad įvykio metu apdraustam turtui padarytos žalos dydis yra 183,44 Eur. Kadangi Draudimo sutarties šalys susitarė dėl 90 Eur išskaitos taikymo, draudimo išmokos suma sudarė 93,44 Eur.

Tai, kad Skaičiuotės duomenys teisingi, buvo patvirtinta pareiškėjos parašu. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pareiškėja sutiko su Skaičiuotėje nurodytu remonto darbų mastu ir kaina. Pareiškėja tik nurodė, kad apskaičiuotos išmokos nepakanka koridoriui suremontuoti, bet nepateikė jokių savo teiginius pagrindžiančių įrodymų. Lietuvos bankui nebuvo pateikta įrodymų, kad po įvykio pareiškėja atliko koridoriaus remontą ir kad draudiko atstovės apskaičiuotos išmokos nepakako koridoriui suremontuoti. Be to, pareiškėja nei draudikui, nei Lietuvos bankui nepateikė įrodymų, galinčių patvirtinti, kad Skaičiuotėje buvo nurodytos mažesnės nei rinkoje taikomos remonto darbų kainos, nebuvo įtraukti visi būtini koridoriaus remonto darbai, priežastiniu ryšiu susiję su įvykiu, ir pan. (pvz., nepateikė kelių remonto įmonių sudarytų remonto sąmatų, galinčių nuginčyti Skaičiuotėje nurodytus duomenis, ir kt.). Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo teigti, kad draudiko apskaičiuota 93,44 Eur draudimo išmoka yra nepakankama.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas rėmėsi ne tik tuo, kad pareiškėja nesuteikė informacijos apie AB „Lietuvos draudimas“ išmokėtas draudimo išmokas, tačiau ir tuo, kad ji neatskleidė svarbios ikisutartinės informacijos. Kadangi ikisutartinės informacijos neatskleidimo faktas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) CK 6.993 nuostatomis, yra reikšmingas draudimo išmokos dydžiui nustatyti, todėl turėtų būti įvertintos draudiko nurodytos ikisutartinės informacijos neatskleidimo aplinkybės.

CK 6.993 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, prieš sudarant draudimo sutartį, draudėjas privalo suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminę įtaką draudžiamąjį įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jeigu tos aplinkybės nėra ir neturi būti žinomos draudikui. CK 6.993 straipsnio 2 dalyje esminėmis aplinkybėmis, apie kurias sudarydamas draudimo sutartį draudėjas privalo informuoti draudiką, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos standartinėse draudimo sutarties sąlygose (draudimo rūšies taisyklėse), taip pat aplinkybės, apie kurias draudikas raštu prašė draudėjo suteikti informaciją. Atskleidimo pareigos nevykdymo teisinės pasekmės draudimo išmokai ir draudimo sutarties galiojimui skirstomos atsižvelgiant į draudėjo kaltę: tyčią, neatsargumą ir informacijos neatskleidimą nesant draudėjo kaltės.

Jeigu informacija neatskleidžiama tyčia, turint tikslą sąmoningai suklaidinti draudiką, tai draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia nuo sudarymo dienos, išskyrus atvejus, kai neatskleistos aplinkybės išnyko iki draudžiamąjį įvykio arba jam atsirasti neturėjo įtakos (CK 6.993 straipsnio 4 dalis). Šio straipsnio prasme melagingos informacijos suteikimas žinant, kad ji melaginga, reiškia tyčinį draudėjo veiksmą, nes jis atskleidžia melagingą informaciją žinodamas, kad ji melaginga, arba tikrąją teisingą informaciją nuslepia, sudarydamas apgaulingą vaizdą draudikui apie draudimo riziką ir draudžiamąjį įvykio atsiradimo tikimybę. Jeigu draudėjas neatskleidžia informacijos neketindamas sąmoningai suklaidinti draudiko ar iš to gauti naudos, toks informacijos neatskleidimas prilygintinas neatsargiam informacijos neatskleidimui. Pagal CK 6.993 straipsnio 6 ir 7 dalis, draudėjui dėl neatsargumo neatskleidus ikisutartinės informacijos, draudikas turi teisę įvykus draudžiamajam įvykiui sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją išmokėti įrodęs, kad nė vienas draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties. Jeigu informacija neatskleidžiama nesant draudėjo kaltės, pagal CK 6.993 straipsnį jokių padarinių draudimo sutarties galiojimui ir draudimo išmokai neatsiranda.

Pagal CK 6.990 straipsnio 1 dalį, draudimo sutartis sudaroma draudikui akceptuojant draudėjo pasiūlymą (prašymą), pateiktą draudikui, arba draudėjui akceptuojant draudiko pasiūlymą sudaryti sutartį. Draudimo taisyklėse nustatytais atvejais draudėjo prašymas turi būti rašytinis, o rašytinio prašymo formą ir turinį tokiu atveju nustato draudikas. Tokiais atvejais, kai draudimo sutartis sudaroma esant rašytiniam draudėjo prašymui, kurį akceptuoja draudikas, draudėjo atsakomybė už prašyme pateiktų duomenų teisingumą įtvirtinta taip pat ir CK 6.990 straipsnio 2 dalyje, pagal kurią draudėjas atsako už pasiūlyme (prašyme) pateiktų duomenų teisingumą, o sudarius draudimo sutartį, rašytinis draudėjo prašymas tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi. Informacijos rinkimas apie draudimo riziką priskirtas draudiko kompetencijai pagal aptariamą CK 6.990 straipsnį, taip pat pagal CK 6.994 straipsnį, kuriame reglamentuojama draudiko teisė įvertinti draudimo riziką.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinta, kad informavimo pareiga pagal įstatymą nustatyta abiem sutarties šalims – ir draudėjui, ir draudikui. Draudimo sutartis yra fiduciarinė, t. y. grindžiama jos šalių didžiausio tarpusavio pasitikėjimo principu, todėl draudimo sutarties šalys privalo atskleisti viena kitai visą informaciją, kuri gali būti reikšminga šiai sutarčiai sudaryti bei jos sąlygoms nustatyti ir vykdyti. Draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, ne tik turi įvertinti draudėjo pateiktą informaciją, bet ir pats reikalauti pateikti ar rinkti, jo nuomone, trūkstamą informaciją apie draudėją tokios apimties ir tokiu būdu, kad draudiko suklydimo dėl draudžiamąjį įvykio tikimybė būtų kuo mažesnė (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. sausio 16 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-116/2013). Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2011 m. lapkričio 8 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje Nr. 3K-3-427/2011, konstatavo, kad draudimo riziką draudikas turi įvertinti ne tik pagal draudėjo informaciją, bet ir reikalauti papildomos informacijos, t. y. pateikti ar rinkti, jo nuomone, trūkstamą informaciją, reikšmingą draudimo rizikai vertinti.

Taisyklių 101.1 papunktyje nustatyta, kad prieš sudarydamas draudimo sutartį draudėjas, draudikui pareikalavus, arba, jei tai numato draudimo sutartis, turi užpildyti raštišką prašymą sudaryti sutartį, minėtame prašyme nurodydamas draudimo rizikos vertinimui reikšmingą informaciją.

Nagrinėjamu atveju ginčo šalys nenurodė aplinkybių ir nepateikė įrodymų, patvirtinančių, kad prieš Draudimo sutarties sudarymą pareiškėja pildė prašymo sudaryti Draudimo sutartį formą, kurioje būtų pateikti draudiko suformuluoti draudimo rizikai vertinti reikšmingi klausimai. Lietuvos bankui taip pat nebuvo pateikta įrodymų, kurių pagrindu būtų galima teigti, kad prieš sudarant Draudimo sutartį draudikas raštu pareiškėjos pareikalavo

nurodyti konkrečią informaciją, reikšmingą draudimo rizikai įvertinti. Be to, vertinant draudimo liudijimo duomenis, nustatyta, kad draudimo liudijime nėra įtvirtinta Taisyklių 101.1 papunktyje nurodytų aplinkybių, kad Draudimo sutartis buvo sudaryta, pareiškėjai prieš sutarties sudarymą užpildžius prašymą sudaryti sutartį. Draudimo liudijime yra aiškiai nurodyta, kad Draudimo sutarties sudedamosios dalys yra draudimo liudijimas, Taisyklės ir Bendrosios sąlygos. Todėl, remiantis Lietuvos bankui pateiktais įrodymais, nėra pagrindo teigti, kad prieš Draudimo sutarties sudarymą pareiškėjos buvo prašoma užpildyti prašymą sudaryti Draudimo sutartį, kuriame būtų prašoma suteikti draudimo rizikos vertinimui reikšmingą informaciją (įskaitant ir informaciją apie prieš Draudimo sutarties sudarymą pareiškėjai išmokėtas draudimo išmokas).

Įvertinus faktinius duomenis ir vadovaujantis CK 6.993 straipsnio 2 dalimi, darytina išvada, kad, vertinant esminių aplinkybių, apie kurias pareiškėja privalėjo informuoti draudiką, apimtį ir pobūdį bei siekiant nustatyti, kokias aplinkybes draudikas pripažįsta reikšmingomis draudžiant turta, reikia vadovautis Taisyklių nuostatomis.

Draudimo rizikos vertinimui reikšmingi ikisutartinai duomenys yra išvardyti Taisyklių 99 punkte. Minėtoje Taisyklių sąlygoje, be privalomų draudėjui atskleisti ikisutartinių duomenų apie draudžiamą pastatą (draudžiamo turto adresą, paskirtį, plotą, apsaugos priemones, pastato konstrukcijas ir kt.), nurodyta, kad draudėjas turi suteikti informaciją apie kitas esmines draudimo rizikos vertinimui reikšmingas aplinkybes. Taisyklių 99.5 papunktyje nustatyta, kad esminėmis aplinkybėmis, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką, laikoma ne tik informacija apie riziką, nurodytą draudimo liudijime (pvz., pastato, buto konstrukcijos, apsaugos priemonės), tačiau ir kita informacija, kurią draudikas *prašo suteikti raštu*, taip pat informacija apie kitas to paties turto draudimo sutartis, jei jos galios kartu su draudimo sutartimi, kurią ketinama sudaryti.

Taisyklių 99 punkto sąlyga, reglamentuojanti draudimo rizikos vertinimui reikšmingų duomenų apimtį, draudėjui nustato reikalavimą tik draudikui pateikti informaciją apie tarp draudėjo ir kitos draudimo įmonės sudarytas turto draudimo sutartis. Atsvelgiant į tai, darytina išvada, kad pagal Draudimo sutarties sąlygas pareiškėjai nekilo pareiga prieš Draudimo sutarties sudarymą draudiką informuoti apie įvykių, kuriuos administravo AB „Lietuvos draudimas“, reguliavimo metu galiojusią tarp virš pareiškėjos buto esančio buto savininko ir AB „Lietuvos draudimas“ sudarytą draudimo sutartį, kuria buvo teikiama draudėjo civilinės atsakomybės draudimo apsauga. Kaip minėta, Lietuvos bankui pateikti įrodymai taip pat nesuteikia pagrindo konstatuoti, kad pareiškėjos prieš Draudimo sutarties sudarymą raštu buvo teirautasi apie minėtos draudimo sutarties sudarymą ir pagal draudėjo (virš pareiškėjos buto esančio buto savininko) civilinės atsakomybės draudimo sąlygas AB „Lietuvos draudimas“ pareiškėjai iki įvykio išmokėtas draudimo išmokas.

Pažymėtina, kad draudikas, kaip draudimo rinkos profesionalas, siūlantis draudėjui prisijungimo būdu sudaryti draudimo sutartį pagal standartines sąlygas, privalo rinkti ir patikrinti visus draudimo rizikos vertinimui reikšmingus duomenis. Kadangi draudikas nepateikė įrodymų, kad prieš sudarant Draudimo sutartį buvo tikslinama informacija apie iki įvykio pareiškėjai išmokėtas draudimo išmokas, darytina išvada, kad draudikas neturi pagrindo remtis tuo, kad nebuvo pateikta visa reikšminga ikisutartinė informacija.

Remiantis Lietuvos banko nustatytais aplinkybėmis, nėra pagrindo teigti, kad draudikas turi teisę taikyti CK 6.993 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytas teises pasekmes draudimo išmokai (t. y. sumažinti apskaičiuotą 93,44 Eur draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti). Kadangi Lietuvos bankui nebuvo pateikta objektyvių įrodymų, kurių pagrindu būtų galima teigti, kad draudimo išmoka taip pat gali būti mažinama ar nemokama dėl iki įvykio padarytų koridoriaus defektų ir įvykio metu padarytų sugadinimų patirtų nuostolių visiško sutapimo (t. y. visiškai sutampančio minėtų sugadinimų remonto darbų masto ir išlaidų), taip pat įvertinus aplinkybę, kad pareiškėja įrodymais nenuginčijo draudiko apskaičiuotos 93,44 Eur draudimo išmokos dydžio, darytina išvada, kad draudikui kyla pareiga pareiškėjai išmokėti 93,44 Eur draudimo išmoką, atlyginančią įvykio metu koridoriaus patalpai padarytų sugadinimų remonto išlaidas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.2 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Iš dalies tenkinti pareiškėjos X. X. reikalavimą ir rekomenduoti draudikui išmokėti pareiškėjai 93,44 Eur draudimo išmoką, atlyginančią įvykio metu apgadinto koridoriaus remonto išlaidas.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie šio sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius